

[Petra Petersen.]

lederen af gruppen blev meget stærkt torteret. Hans bækkensparti blev knust, og han var så medtaget, at to mand måtte slæbe ham hen til retterstedet, hvor han blev bundet til pælen før henrettelsen.

Nu skulle man tro, at denne unge mand, som havde fået den mand, han skyldte penge, henrettet og uskadeliggjort, så han ikke kunne kræve sine penge tilbage, måtte have fået nok. Det havde han imidlertid ikke. Da han læste, at manden var henrettet, henvendte han sig på husmandsskolen i Odense og bad om at få nogle penge udbetalt, fordi han havde angivet denne gruppe. Jeg vil tro, at der også blandt tyskerne var folk, der havde en lille smule sans for renlighed, for de henviste ham til København, og heller ikke her ønskede man at have noget med ham at gøre, men sendte ham tilbage til Husmandsskolen for at få sin løn. Denne mand blev ved retten i Odense i maj måned 1947 idømt livsvarigt fængsel. Tre år efter, i oktober 1950, blev han løsladt og går nu rundt på gaden hjemme i min by.

Jeg ved ikke, om det er en af de unge, der er blevet vildledt, men jeg har nu villet fremdrage dette eksempel i dag til trods for, at det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) i sin tale bestred min ret til at tale i denne sag. Jeg har deltaget i modstandsbevægelsen, jeg er en af de 2 000 mødre og andre pårørende til dræbte og mishandlede frihedskæmpere, der i dag har protesteret overfor statministeren, og jeg vil gerne spørge det ærede medlem og regeringen, med hvilken ret de tillader sig at gennemføre benådning af vore kæres bødler, og med hvilken ret de begynder at optræde som vejledere for modstandsbevægelsen og som fortolkere af modstandsbevægelsens motiver.

Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) talte om, at han ville ikke forsøge på at få de pårørende til at forstå løsladelserne. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem: jo, vi forstår løsladelserne, vi forstår de farer, de indebærer, og det er derfor, vi er bange og

protesterer. Vi vil nemlig ikke have, at de sadister og mordere, der dræbte vore kære, skal begynde igen.

Thestrup: For mig at se stod man, når man efter den 5. maj 1945 skulle foretage opgøret, overfor to store vanskeligheder. For det første var den krig, hvis handlinger skulle bedømmes, af en anden art end de krige, man hidtil havde kendt; vore strafelove passede ikke dertil. For det andet, var der en væsentlig forskel på perioden før den 29. august 1943 og perioden efter, men man ville have hele perioden fra 9. april 1940 draget ind under det særlige opgør.

Vi kan vist alle i dag se, at lovene af 1945 ikke var så gode, som de skulle have været. Loven af 1946 bødede noget herpå, men selv efter den var ikke alt, som det skulle være. Man kan vel også, når vi skal være ærlige, i dag forstå, hvad grunden var dertil: den ophidselsestilstand, der herskede, og den omstændighed, at det drejede sig om særlig vanskelige lovgivningsanliggender. Også med hensyn til de undersøgelser, der foregik, og med hensyn til tiltaler og domme må man sige, at det vel ikke er helt med urette, at de er blevet kritiseret.

Det, der i særlig grad var galt, var, at pogøret trak for længe ud. Det er klart, at et opgør, der ikke skulle være rent summarisk, måtte tage nogen tid, men det burde være sluttet i løbet af et eller to år. Dets langvarighed kom nemlig til at bevirke, at der blev for stor forskel på de domme, der blev afsagt først, og de, der blev afsagt sidst, og da de små sager blev pådømt først, blev det med en vis ret, man kunne sige, at de små blev dømt hårdt, de store mildt. Hertil kom, at mens man eksekverede de først idømte dødsstraffe, så benådede man for de dødsstraffe, som kom sidst, og netop medlem de sidste var der nogle af de allergroveste forbrydere.

Det er på denne baggrund, man må se de benådnings og løsladelser, der siden er sket.